WONDERKAMER I

AXEL VERVOORDT

19 OKTOBER 2018 TOT 28 APRIL 2019

Gelieve de tentoongestelde objecten niet aan te raken.
Gelieve deze tentoonstellingsgids in te leveren na uw bezoek.
Bedankt voor uw begrip.

WONDERKAMER I

AXEL VERVOORDT

19 OKTOBER 2018 TOT 28 APRIL 2019

Gelijkvloers

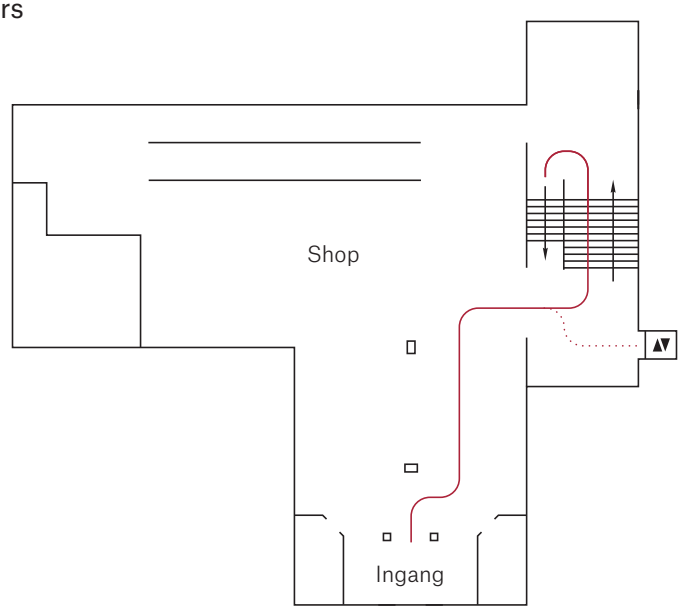

Tweede verdieping

✳ Scan hier je ticket

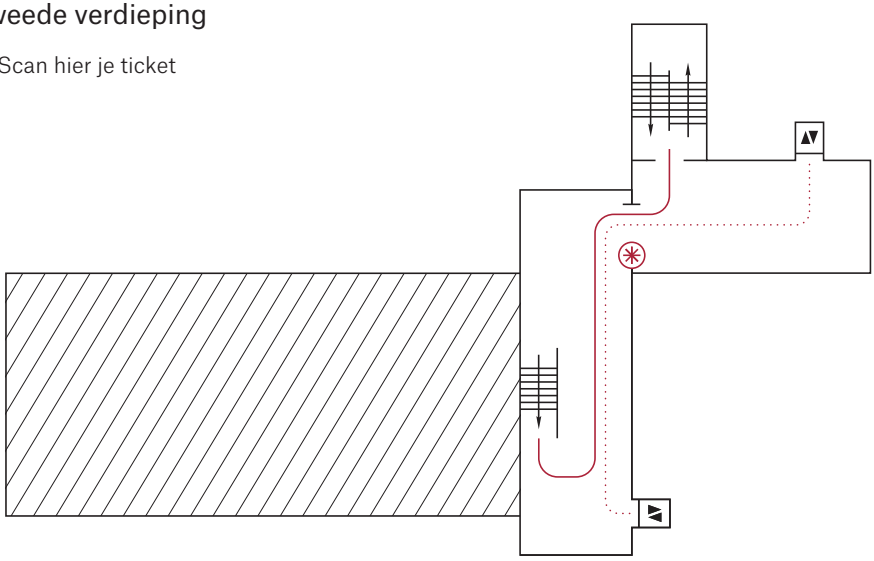

Derde verdieping
Wonderkamer I: Axel Vervoordt

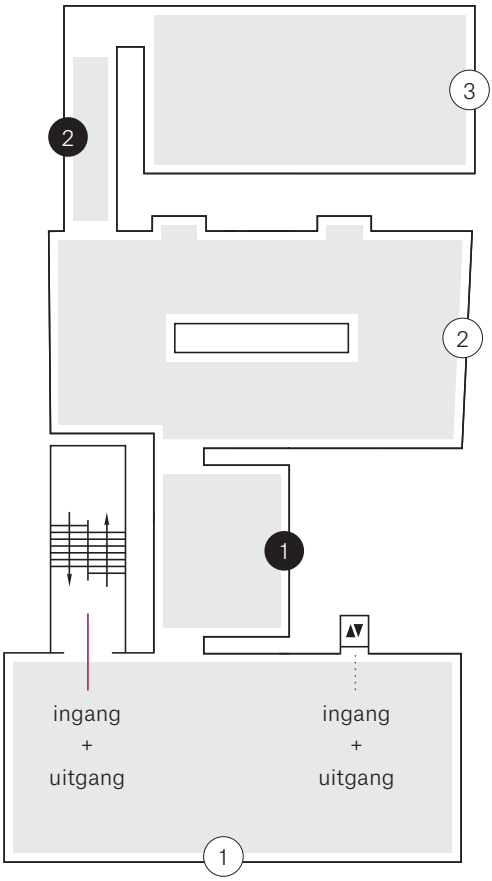

WONDERKAMERS IN DIVA

‘Wonderkamer I: Axel Vervoordt’ vormt de start van een reeks tentoonstellingen waarin toonaangevende gastcuratoren hun interpretatie van een wonderkamer neerzetten.
Zo bouwt DIVA verder op een concept dat ook het startpunt is van de collectiepresentatie ‘DIVA, a Brilliant Story’. De internationaal gewaardeerde kunsthandelaar en binnenhuisarchitect Axel Vervoordt stelt als eerst zijn persoonlijke Wonderkamer bij DIVA samen.

AXEL VERVOORDT OVER ZIJN WONDERKAMER

“Een wonderkamer is er om ‘verwonderd’ te worden, om inspiratie op te doen, om zaken te ontdekken die verrassen en boeien. Zelf tracht ik altijd naar kunst te kijken als een kind, zonder vooroordelen of voorkennis, en laat ik me graag verrassen door wat mijn zintuigen mij intuïtief aanreiken. Pas daarna wil ik kennis verwerven over het object, de oorsprong, de geschiedenis, de kunstenaar en de omstandigheden waarin het gemaakt werd. Een diepere kennis leidt vaak tot nog grotere bewondering en fascinatie. Als verzamelaar ben ik altijd op zoek gegaan naar de dialoog tussen objecten die de intrinsieke kracht van de stukken versterkt.
In een traditionele *cabinet d’amateur* werden allerhande artefacten, uitzonderlijke *naturalia* en vernieuwende wetenschappelijke instrumenten samengebracht om te imponeren en om te bestuderen. Ik wil dat ook deze wonderkamer je onderdompelt in een wonderlijke wereld, waar stukken van allerlei oorsprong en allerlei waarde naast elkaar werden gezet om tot nieuwe ideeën en creaties te inspireren.”

Deze tentoonstellingsgids bevat de tentoongestelde objecten en beknopte informatie.
U kan de volledige tentoonstellingscatalogus inlezen aan de tafel in zaal I en desgewenst aankopen in de museumshop.

ZAAL 1

1

In deze compositie van drie werelden versmelten etnische en hedendaagse kunstwerken met *naturalia* tot een chaotisch atelier met diva allures.

1 **A.F. Vandevorst**
Parachute dress
Collectie Lente/Zomer 2015
Privécollectie Joyce diDonato

2 **Wouters & Hendrix**
Capsule *Wind Hand to The Hilt* (*Perfection of Nature*)
2014
Collectie Wouters & Hendrix Jewelry

3 **Collectie onbehandelde edelstenen**
Onder andere: Saffier, kwarts, aquamarijn, danburiet, spinel, topaas, toermalijn, ametrine
Variabel tussen 3,78 en 1.228,30 karaat
Collectie Pascal Entremont

Een greep uit de edelstenencollectie van verzamelaar Pascal Entremont geeft een idee van de kleurenpracht die de natuur in mineralen voortbrengt. Vijfendertig jaar lang reisde hij de wereld rond op zoek naar zeldzame stenen. Hij benaderde ze op wetenschappelijke wijze door hun authenticiteit te onderzoeken en de stenen te inventariseren.

4 **Masatoshi Masanobu (Kochi, 1911-1995)**
Work
1959
Olie op doek
Collectie Axel Vervoordt Gallery, inv. A0713.119

5 **Ida Barbarigo (Venetië, 1920-2018)**
Passeggiata spericolata
1963
Olieverf op doek
Collectie Axel Vervoordt Gallery, inv. 1117.102

6 **Shiro Tsujimura (Gose, °1947)**
Grote vaas met aangesmolten ovenscherven
2010
Iga, natuurlijk asglazuur
Collectie Axel Vervoordt Gallery, inv. A0409.744

7 **Papier uit atelier van Kazuo Shiraga (Amagasaki, 1924-2008)**
1994
Olieverf op papier
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0513.066

8 **El Anatsui (Anyako, Ghana, °1944)**
Flame of/in the Forest
2012
Aluminium kroonkurken, blikken plaatjes en koperdraad
Collectie Axel Vervoordt Gallery, inv. A0412.136

Het werk *Flame of/in the Forest* is een tapijtachtige, grote metalen sculptuur, gemaakt van duizenden kleurrijke doppen van flessen sterkedrank, waarmee de kunstenaar de diverse talen van zijn materialen verder verkent. El Anatsui gebruikt hier aluminium doppen die hij aan elkaar naait met koperdraad om sculpturale installaties te creëren die hij vaak presenteert als een driedimensionaal wandtapijt. Het hergebruik en de transformatie van eenvoudige, alledaagse materialen vestigt onze aandacht op hedendaagse ideeën over afval, consumptie en recyclage, maar is in de eerste plaats een analyse van onze conventionele schilder- en beeldhouwkunst. Anatsui bewerkt en herconfigureert gevonden materialen en transformeert deze in iets nieuws zonder dat ze daarbij hun eigen geschiedenis verliezen. Het repetitieve van de met de hand aan elkaar genaaide flessendoppen evoceert de culturele traditie van het ambacht en van een grafisch systeem dat wordt gebruikt om patronen te maken op Afrikaans textiel. Subtiele verwijzingen naar de kunde en vaardigheid van de menselijke hand zijn ingebed in het werk, waardoor een gevoel van emotie en bezinning ontstaat.

9 **Opgezet langstaartschubdier**
Ethiopië, 19de eeuw
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0485.026

10 **Angel Vergara (Mieres, °1958)**
Milena et le Verre d'Eau
2007
Videoprojectie en potlood op een geschilderd houten paneel
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0911.109

11 **Gotisch architecturaal element met Chimaera motieven**
Frankrijk, 13de eeuw
Zandsteen
Axel Vervoordt Company, inv. A1012.039

12 **Stephen Jones (Groot-Brittannië, °1957)**
***Birdeye* (hoed)**
1999
Papier en vogelveren
Collectie MoMu Antwerpen, inv. B02/6, collectie Geert Bruloot - Eddy Michiels

13 **Stephen Jones (Groot-Brittannië, °1957)**
***Superior* (hoed)**
2001
Leder en kunststof
Collectie MoMu Antwerpen, inv. B02/72, collectie Geert Bruloot - Eddy Michiels

14 **Kies van een mammoet**
Fossiel
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. 0407.018

15 **Pavo cristatus (blauwe pauw)**
Collectie Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, inv. RBINS 83306

16 **Jan Dries (Mol, 1925-2014)**
Vol-ledig
1973
Carrara marmer
Collectie Provincie Antwerpen, inv. PB079

17 **Tsuyoshi Maekawa (Kohama, °1936)**
Strings I
1959
Linnen, touw, olieverf op doek
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0113.194

18 **Wim Delvoye (Wervik, °1965)**
Toile de Jouy
2006
Getatoeëerde varkenshuid op polyester mal
Collectie Studio Wim Delvoye

Met zijn getatoeëerde varkens levert Wim Delvoye kritiek op de hedendaagse kunstmarkt. In China liet hij levende biggen tatoeëren in zijn *Art Farm*. Verzamelaars en speculanten konden op de dieren bieden die na hun dood werden opgezet en verkocht. De link met kunstkamers waarin 'zeldzame' diersoorten en kunstig vernuft werden ingezet om kennis uit te wisselen, maar ook om te imponeren, kan gelegd worden. Delvoye koos tatoeages met verschillende culturele referenties die de varkens vermenselijken en de metafoor versterken. Het 'Toile de Jouy' patroon met landelijke taferelen was een modieuze stofbedrukking tijdens de 18e eeuw. In die zin krijgt het varken een Marie Antoinette allure, wat de spilzucht van de mens nog meer benadrukt.

19 **Gorgoon of hoornkoraal**
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0318.051

20 ***Equus quagga burchellii* (burchell-zebra)**
Collectie Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, inv. RBINS 1216

21 **Takis (Athene, °1925)**
Signal
1958
Geschilderd ijzer
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0813.014

22 **Kaaiman**
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0407.063

23 **Narwaltand**
Ivoor
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv.A1096.085

24 **Lijst met 24 tegels met voorstelling van watergeesten en mythologische figuren**
Antwerpen, 1590-1609
Plateel, hout
Collectie MAS, collectie Toegepaste Kunsten en Geschiedenis (Vleeshuis), inv. AV.1898.013.11-12

25 **Stephen Jones (Groot-Brittannië, °1957)**
***Sway* (hoed)**
1999
Geplisseerde zijde, glaskralen, laiton, imitatie koraal, kunstraffia
Collectie MoMu Antwerpen, inv. B02/26, collectie Geert Bruloot - Eddy Michiels

26 **Hoofdtooi**
Kaiapo-Xikrin volk, Rio-Xingu, Brazilië
Veer, plantaardige vezel
Collectie MAS, collectie Amerika, inv. AE.2001.0024.0003

Er zijn weinig Amazonevolkeren die zoveel aandacht besteden aan hun lichaamstooi als de Kaiapo. Zelf noemen ze zich Mebêngôkre: 'de mensen van de drenkplaatsen'. De wijze waarop ze hun lichaam beschilderen en met vogelveren tooien heeft niet alleen een esthetische betekenis, er is ook een hele maatschappelijke en religieuze code in vervat. De lichaamstooi vertelt onder meer tot welke leeftijdsgroep en tot welk geslacht de drager behoort, welke zijn maatschappelijke positie is, tot welke familie hij behoort en over welke rituele voorrechten hij bijgevolg beschikt. Zoals de vogels zich van elkaar onderscheiden door hun veren, zo beklemtonen de Kaiapo hun collectieve en individuele identiteit door zich als het ware tot vogelmensen te transformeren.

27 **Sadaharu Horio (Kobe, °1939-2018)**
Zonder titel (Erotische rol)
Houtgravure
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0618.270

28 **Masker (*Ngady a mwaash*)**
Kuba/Bushoong volken, Democratische Republiek Congo, begin 20ste eeuw
Textiel, kaurischelp, hout, raffia, kraal, metaal, batist
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.0331

29 **Masker met handvat**
Lega volk, Democratische Republiek Congo, midden 20ste eeuw
Hout, kaolin
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.2003.0010.0015

30 **Shiro Tsujimura (Gose, °1947)**
Theekom
Japan, 2009
Hikidashi-guro aardewerk
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0409.744

31 **Gefossiliseerd dinosaurus uitwerpsel**
Birma, Mesozoïcum
Collectie Axel en May Vervoordt Foundation, inv. A1011.082

32 **Halssnoer**
Vermoedelijk Somalië, 20ste eeuw
Zilver
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.1978.0043.0007

33 **Serie bokalen met opgezette dieren in formol**
Wetenschappelijke studieobjecten
19de eeuw
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0805.010

34 **Nautilusschelp**
Collectie Axel en May Vervoordt Foundation, inv. A0918.249

35 **Mallen**
Delheid Frères, Brussel, ca. 1880-1940
Collectie DIVA, inv. S2004/14

Afhankelijk van de schaalgrootte van het bedrijf, de beschikbare ruimte en de expertise van de medewerkers werd het maken van gipsen modellen en mallen voor edelsmeedwerk uitbesteed of intern geregeld. Van Wolfers Frères is bekend dat ze hiervoor afzonderlijke werkplaatsen hadden, namelijk de *Salle de modelage et de dessin* (ontwerpruimte) en het *Atelier des mouleurs* (afgietselwerkplaats). DIVA bezit 475 gipsen mallen van concurrent Delheid Frères uit Brussel. Ze zijn ca.1880-1940 te dateren en documenteren in het bijzonder het weinig bekende art-nouveauwerk van deze firma. Op de gipsen mallen werd vaak informatie met betrekking tot de realisatie van de stukken genoteerd. Zo vormen ze een 'levend' archief dat in de werkplaatsen op rekken werd gestapeld of aan haakjes aan de wand of het plafond werd opgehangen.

36 **Collectie schelpen en ammonieten**
Collectie Axel en May Vervoordt Foundation, inv. A1205.174

37 **Vaas in de vorm van een gestileerde uil**
China, Han-dynastie, 206 v.Chr.-220 n.Chr
Aardewerk
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A1006.081

38 **Halssierraad**
Tukano volk, Rio Vaupès, Colombia
Touw, zilver
Collectie MAS, collectie Amerika, inv. AE.1959.0045.0347

Bij het Tukano volk uit Colombia mogen mannen een volledige ceremoniële danstooi dragen nadat ze alle stadia van de initiatie doorgemaakt hebben die hen opneemt in het familiegeslacht. Hun rituele dansen, hun tooi en hun dansattributen hebben een symbolische betekenis, die verband houdt met de ontstaansmythen. Zo verwijst de kleur van de zeldzame hangers van kwarts, *abé ye'eru*, naar het zaad van de Zon-Vader. De Tukano

zijn ervan overtuigd dat kwarts gevonden wordt, daar waar de bliksem is ingeslagen. Niet alle mannen bezitten een dergelijke hanger, de meeste dragen halssnoeren met dierentanden of metalen driehoekjes.

39 **Gordel**
Noord Thailand
Leer, katoen, schelp
Collectie MAS, collectie Azië, inv. AE.2008.0006.0033

40 **Pierre Caille (Doornik, 1911 - Brussel, 1996)**
***Cavalier I* (hanger)**
1968
Zilver
Collectie Koning Boudewijnstichting - Fonds Christian Bauwens, in depot bij DIVA, inv. B512/15

Schilder, beeldhouwer en keramist Pierre Caille paste sinds de jaren 1940 zijn beeldtaal toe op de vervaardiging van juwelen in terra cotta en email. Zijn grote dierlijke figuren met fabelachtige allures in polychroom hout kregen later hun tegenhanger in goud of zilver. Met de verloren wastechniek creëerde Caille hangers in de vorm van miniatuurfiguren uit dierenfabels en humoristische personages.

41 **Vrouwelijk figuurtje**
Lega volk, Democratische Republiek Congo, begin 20ste eeuw
Ivoor
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.3639

Ivoren objecten zoals dit figuurtje zijn het bezit van de hoogste leden van het Bwami-genootschap. Het Bwami-genootschap is voor de Lega het meest essentiële in het leven en zowel toegankelijk voor mannen als vrouwen. De toegang tot het genootschap en de bevordering daarbinnen hangt af van een aantal factoren: karakter, ondersteuning van familie, rijkdom en initiatie. De initiaties gingen uit van morele perfecties. Alleen tijdens de initiatie werden deze ivoren objecten uitgestald en verklaarden de leermeesters hun betekenis. Het materiaal ivoor stond bij de Lega symbool voor de solidariteit binnenin de Bwami-genootschap.

42 **Angela Carrubba Pintaldi (Syracuse, °1960)**
***The humans protect Nature* (ring)**
1998
Zilver en parel, uniek exemplaar
Collectie May Vervoordt

43 **Otto Boll (Geldern, °1952)**
Plastic Sketch A
2012
Schuimbord, papaver zaaddoos en sparrezaden
Collectie van de kunstenaar, Courtesy Axel Vervoordt Gallery, inv. A0518.028

44 **Gotthard Graubner (Erlbach, 1930 - Insel Hombroich, 2013)**
Zonder titel (Kissenbild)
1982
Olieverf op doek, over synthetische wol
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0908.241

45 ***Pi*-schijf**
China, Westelijke Zhou dynastie 1300-1000 v. Chr.
Jade
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0315.173

46 **Gedecoreerde apenschedel**
Borneo
Hout
Collectie MAS, collectie Oceanië, inv. AE.2004.0045.0001

47 **Vanitas schedel**
17de eeuw
Gepolychromeerd hout
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0213.144

48 **Slangenhalssnoer**
USA, Texas, 20ste eeuw
Ruggenwervels van een slang
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A1117.034

49 **Vanitas halsketting**
Snoer met 19 doodshoofdjes
Tibet, 17de eeuw
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A1106.090

50 **Hoed van een gehuwde vrouw (*isicholo*) met hoofdbanden**
Zulu volk, Zuid-Afrika, eind 20ste eeuw
Katoen, mensenhaar, pigment, metaal
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.1990.0003.1-6; 2-6; 3-6

51 **Paar oorschijven**
Zulu volk, Zuid-Afrika, eind 20ste eeuw
Hout
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.1990.0003.5-6

52 **Selectie lederen juwelen etuis**
Frankrijk, 19de eeuw
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0199.121

53 **Verenkroon**
Kaiapo-Xikrin volk, Rio Xingu, Brazilië
Katoen, veren
Collectie MAS, collectie Amerika, inv. AE.2003.0026.0004

54 **Koen Wygaerden (Antwerpen, 1947-2016)**
Horoscoop met Zodiac gravure
1993
Obsidiaan, zilver, hout
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation

55 **Hans Vredeman de Vries (1527, Leeuwarden - 1609, Hamburg)**
Architectura
Editie door Beuckel Cornelisz Nieulandt voor Heyndrick Hondius, gepubliceerd in 1608
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. AINV0098

56 **Octave Landuyt (Gent, °1922)**
Vogel voor blauwe luchtmolen
(paar oorhangers, onderdeel van demi-parure)
Wit goud, 2 opalen, 2 trilobieten
Collectie Octave Landuyt, vertegenwoordigd door WM Gallery

57 **Kleine koffer**
Romaans
12de eeuw
Hoorn en ijzer
Collectie Axel en May Vervoordt Foundation,
Inv. A1292.099

58 **Reliekhouder**
Frankrijk, 17de eeuw
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0612.227

59 **Hanger**
Vergrootglas, rotskristal en ecaille
Collectie Axel en May Vervoordt Foundation, inv. A0618.193

60 **Klok**
Zande volk, Democratische Republiek Congo, begin 20ste eeuw
Hout
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.0772

61 **Antropomorfe boogharp**
Ngbaka volk, Democratische Republiek Congo, begin 20ste eeuw
Hout, huid, touw, leer
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.0598

62 **Sadaharu Horio (Kobe, °1939-2018)**
***Ironouri* (Paint Placements)**
2016
Acrylverf, opgevulde handschoen, Objet trouvé
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0618.266

63 **Octave Vandeweghe (Knokke, °1988)**
Cultured Manners #85
2017
Rookkwarts
Collectie Octave Vandeweghe

64 **Trompetspelend figuurtje**
19de eeuw
Getekend: d'après Viollet-le-Duc
Brons
Collectie Axel en May Vervoordt Foundation, inv. A0287.072

65 **Sadaharu Horio (Kobe, °1939-2018)**
***Ironouri* (Paint Placements)**
2008
Takken, stof, acrylverf, gedurende 1 jaar lang beschilderd met telkens een laag verf
Collectie Axel Vervoordt Gallery, inv. A0409.681

66 **Vrouwelijke sculptuur op kalebas**
Bembe volk, Democratische Republiek Congo, begin 20ste eeuw
Textiel, kalebas, hout, pigment, kwartskristal
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.0792

67 **Gelaatsmasker (*sagbwe*) met vogelbek**
Diomandé-Mau volk, Dorp Tyawé, Ivoorkust
Stof, veer, hout, raffia, noot
In 1939 tijdens de Ivoorkust-expeditie te Douwé (Dan dorp) verworven door P. J. Vandenhoute
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.1977.0037.0018

68 **James Ensor (Oostende, 1860-1949)**
Duivels rossen engelen en aartsengelen af
1888
Ets op papier
Collectie Provincie Antwerpen, inv. PG 728

Deze ets is een van de meest gedurfde uit James Ensors grafische oeuvre. De voorstelling verwijst naar het schilderij "De val der opstandige engelen" van Pieter Bruegel (Brussel, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België), de ets "De verzoeking van de heilige Antonius" van Jacques Callot en de fantastische figuren van Jheronimus Bosch. De ets is bovenal een hoogtepunt in Ensors eigen fantastische vormentaal.

Wordt in januari vervangen door:
James Ensor (Oostende, 1860-1949)
De wraak van Hop-Frog
1898
Ets op papier
Collectie Provincie Antwerpen, inv. PG 441

69 ***Ts'ung***
China, Westelijke Zhou periode (1030-770 v. Chr.)
Jade
Collectie Axel Vervoordt Company,inv. A0494.492

70 **Dominique Stroobant (Antwerpen, °1947)**
Studie voor A3 sculptuur 8
1968
Aardewerk
Collectie Axel Vervoordt Gallery, inv. A0808.143

71 **Dominique Stroobant (Antwerpen, °1947)**
***De Solstice en Solstice* (Heliografieën)**
1982-2012
4 naaldgatfoto's met een sluitertijd van 1 dag, huis van de kunstenaar in Carrara, Italië
Collectie van de kunstenaar, Courtesy Axel Vervoordt Gallery, inv. A0112.037

72 **Joseph Schippers (Antwerpen 1868-1950)**
Studie van apen
1910
Olieverf op doek
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. 1097.105

73 **Stereoscopische foto van het skelet van een hond**
Albumine stereoscopische afdruk van een glasnegatief
ca. 1865
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0597.487

74 **Natuurlijke stalactiet**
China, Gansu provincie
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0207.726

75 **Adriaen Collaert (Antwerpen, 1560-1618), graveur, Crispijn van de (I) Passe (Arnemuiden, ca. 1564 - Utrecht, 1637), uitgever**
***Piscium vivae icones* (schildpad, krab, meermin en meerman, vissen)**
ca. 1580-1637
Gravure
Collectie Musea Brugge - Groeningemuseum, inv. 0000. GRO4197.111

76 **Adriaen Collaert (Antwerpen, 1560-1618), naar Hans Collaert I (ca. 1530-1580)**
Ontwerp voor een hanger bestaande uit een zeemonster met daarop mythologische personages
1582
Kopergravure op papier
Collectie Museum Plantin-Moretus, inv. PK.OP.06793, vanaf januari 2019: inv. PK.OP.06794

De prent behoort tot een reeks 'Ontwerpen voor hangers' die vandaag in verscheidene belangrijke museale collecties aanwezig is. De juweelontwerpen van de Antwerpse graveur Hans Collaert I tonen de zestiende-eeuwse juweelmode die in Europa werd gevolgd.
Hij liet zich onder ander inspireren door de legenden over zeemonsters die in de Antwerpse havenstad leefden.

77 **Halssnoer met pootje van een knaagdier**
Onondaga volk, New York, USA
Dierlijk materiaal
Collectie MAS, collectie Amerika, inv. AE.1972.0014.0154

78 **Alexander Calder (Lawnton, 1898 - New York, 1976)**
Broche
ca. 1940
Messing
Collectie RIRA, Keulen

Alexander Calder, vooral bekend omwille van zijn mobiele sculpturen, was tevens een vruchtbaar juweelkunstenaar. Hij produceerde bijna 1800 parures in diverse materialen zoals koper, messing,

brons en zilver. De spiraalvormen die hij creëert symboliseren de eeuwigheid. Hij begon al op achtjarige leeftijd met het maken van juwelen voor de pop van zijn zus. Later kreeg vooral zijn echtgenote Louise zijn handgemaakte creaties. Al zijn juwelen zijn unieke stukken.

79 **Niki de Saint Phalle (Neuilly-sur-Seine, 1930 - La Jolla, 2002)**
***Nana negresse* (hanger)**
1973
Goud en email, ex. 2/9, GEM Montebello
Collectie RIRA, Keulen

Kunstenares Niki de Saint Phalle maakte in 1965 furore met haar grote sculpturale vrouwelijke figuren of *Nanas*. Deze kleurrijke en expressieve sculpturen waren een ode aan de vrouw en belichaamden de feministische geest van de kunstenares. Samen met onder andere Yves Klein, Christo en Jean Tinguely, haar echtgenoot, maakte Niki de Saint Phalle deel uit van een kunststroming die bekend staat als het *Nouveau Réalisme*. Ze vertaalde haar monumentale *Nanas* later ook naar juwelenontwerpen. Voor de uitvoering werkte de Saint Phalle samen met haar vriend GianCarlo Montebello. Met goud als basis verkreeg het geëmailleerde oppervlak van haar juwelen levendige kleuren.

80 **Angela Carrubba Pintaldi (Syracuse, °1960)**
Amber armband
Ca. 1995
Privé collectie May Vervoordt

81 **Cathérine Rochtus (Antwerpen, °1957)**
***Zonder titel* (broche)**
2017
Geel goud, 18 karaat
Collectie Cathérine Rochtus

82 **Halssnoer van medicijnman**
Rio Vaupès, Colombia
Tand, plantaardig materiaal
Collectie MAS, collectie Amerika, inv. AE.1959.0045.0362

83 **Pablo Picasso (Malaga, 1881 - Mougins, 1973)**
***Visage géometrique au Traits* (medaillon)**
1967
Goud, 23 karaat
Collectie RIRA, Keulen

Pablo Picasso maakte midden jaren 1950 enkele halskettingen met schelpen voor zijn geliefde Dora Maar. Tijdens deze periode was hij ook bezig met keramiek. De fragiliteit van dit materiaal en Picasso's bewondering voor de edelsmeden van de Renaissance wakkerden zijn verlangen aan om met edelmetaal te werken. Er kwam een samenwerking tot stand met edelsmid François Hugo die jarenlang zou duren. Oorspronkelijk produceerden ze edelsmeedwerk, maar in 1960 resulteerde een mislukte compoteschaal in enkele medaillons. Vervolgens vervaardigde Hugo een reeks gouden medaillons volgens de keramiekontwerpen en modellen van

Picasso. Zijn typische beeldtaal van stieren, vissen en gezichten kenmerkt de juwelen. Picasso bewaarde ze als schatten. Hij weigerde ze tentoon te stellen en pas vanaf 1967 werden zijn juwelen in beperkte oplage geproduceerd en verkocht.

84 **Borstsieraad in de vorm van een kikker**
Gran Chiriqui, Costa Rica-Panama grensgebied, 700-1520
Goud
Collectie Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Collectie Paul en Dora Janssen-Arts, inv. MAS.IB.2010.017.113

Kikkers en padden komen regelmatig voor in precolumbiaanse kunst. In oudere tijden werden in Costa Rica hangers met kikvorsvormen gesneden uit jade en groen serpentijn. Het kostbare jade had de kleur van planten en water. Goud was de kleur van de zon. Beide materialen waren verwezen naar vruchtbaarheid. Amfibieën hebben water nodig om zich voort te planten en werden bijna altijd met water, vruchtbaarheid, vegetatie of landbouw geassocieerd. Bovendien werd hun gekwaak in verband gebracht met de donder en het begin van het regenseizoen, en speelden zij een rol in rituele regengebeden. In sommige culturen werden kikkers en padden gestraft wanneer de regen uitbleef. Dit borstsieraad heeft een rammelaar in ieder oog, wat gerelateerd kan zijn aan het kikvorsgekwaak en het geloof in regenmaken. De meeste kikvorsachtige borstversieringen uit Costa Rica en Panama tonen een amfibie met in zijn bek een dubbelhoofdige slang, die als een watersymbool geldt.

85 **Emile Souply (Charleroi, 1933 - Ukkel, 2013)**
Halsband met ketting
1962
Zilver, chroomlegering
Collectie Koning Boudewijnstichting - Fonds Christian Bauwens, in depot bij DIVA, inv. B512/16

86 **Angela Carrubba Pintaldi (Syracuse, °1960)**
Halsjuweel met amethist en meteoriet
ca. 2000
Privé collectie May Vervoordt

87 **David Huycke (Sint-Niklaas, °1967)**
Order & Chaos # 1
Sint-Niklaas, 2008
Zilver, roestvrij staal, polyurethaan
Collectie DIVA, inv. S2010/18

Op 24 september 2010 wordt zilversmid David Huycke doctor in de Beeldende Kunsten met zijn proefschrift *The Metamorphic Ornament: Re-Thinking Granulation*, waarin hij de transformatiemogelijkheden van granulatie naar sculpturaal zilverwerk bestudeert. Reeds vanaf 1996 levert hij pionierswerk door de granulatietechniek als vormgevend in plaats van decoratief element te gebruiken. In verschillende

etappes onderzoekt hij het gebruik van granules als bouwsteen en als onderwerp van het object. In *Order & Chaos #1* is de gesmede bol in gepatineerd zilver (925 ‰) met een diameter van 165 mm een reflectie op de vervaardiging van granules, meer bepaald via *spherodizing*, een warmtebehandeling waarin de spheroidite microstructuur tot stand komt. Het chaotisch gedeelte is opgebouwd uit gestapelde modules van enkele granules in roestvrij staal met een diameter van 15 mm, waarbij geen mal gebruikt wordt. De gesmede bol is opgevuld met polyurethaan, wat zorgt voor de verbinding met de granules.

88 **Halssnoer uit 61 slangenbeentjes**
Tukano volk, Rio Vaupès, Colombia
Been, katoen
Collectie MAS, collectie Amerika, inv. AE.1959.0045.0331

89 **Paar goudkleurige oorhangers**
Sinu-cultuur, Colombia, 500-1500
Goud- en koperlegering (tumbaga gietwerk)
Collectie MAS, collectie Amerika, inv. AE.1978.0046.0001.1-2/2

Volgens de Spaanse kroniekschrijvers genoten de *Fincenu*-goudsmeden uit het tropische laagland in het noorden van Colombia een grote reputatie en werden hun sieraden verhandeld tot in Panama en Costa Rica. Vooral bekend zijn de oorsieraden in 'vals filigraan', verkregen door het gieten in verloren vorm. Een nauwkeurige datering geven van de Sinu-sieraden is onmogelijk, omdat nagenoeg alle goudvondsten in dit gebied - zoals overal elders in Colombia trouwens - door grafroof aan het licht gekomen zijn.

90 **Paul Van Hoeydonck (Antwerpen, °1925)**
***Astronaut II* (hanger)**
1972
Goud, amber
Collectie Koning Boudewijnstichting - Fonds Christian Bauwens, in depot bij DIVA, inv. B512/17

Paul Van Hoeydonck is de enige kunstenaar ter wereld die zijn werk op de maan heeft staan. Hij creëerde een hommage aan de slachtoffers van de ruimtevaart in de vorm van een beeldje van 8,5 cm met de naam *Fallen Astronaut*. Op 1 augustus 1971 plaatste de bemanning van de Apollo 15 dit kunstwerk op de maan naast een herdenkingsplaat ter ere van de veertien astronauten en kosmonauten die er het leven lieten. Van Hoeydonck startte vervolgens met de productie van gouden

kleinoden die bestonden uit oud goud dat hij, naar eigen zeggen, bewerkte als oud ijzer. Hij tastte de grenzen tussen beeldhouwwerk en juweelkunst af en was verbonden aan de Zero-groep van Otto Pienne en Günther Uecker.

91 **Antropomorfe hanger met jaguargezicht en halfrond hoofddeksel**
Tairona cultuur, Noord-Colombia, 500-1600
Goud- en koperlegering (tumbaga gietwerk)
Collectie Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Collectie Paul en Dora Janssen-Arts, inv. MAS.IB.2010.017.170

92 **Georges Cuyvers (Beverlo, °1951)**
Halsketting
2018
Goud, ex. 5/5
Collectie Georges Cuyvers

DOORGANG I

1

Deze ruimte vormt een poort tot een andere wereld, zoals in Japan de *TORII* een poort is tussen de wereld van de mensen en die van de goden.

93 **Vishnoebeeld**
India, 14de-15de eeuw
Graniet
Collectie MAS, collectie Azië, inv. AE.1978.0042.0001

Hindoegoden zijn te herkennen aan hun houding, gebaren en attributen. Dit granieten beeld stelt Vishnoe voor in zijn glorierijke staatsiehouding, bhogasthanaka. Hij heeft vier armen waarmee hij meestal vier emblemen draagt: een rad, een schelphoorn, een lotus en een knots. In dit geval houdt hij in één rechterhand het wiel vast dat de zonneschijf voorstelt of een wapen in de vorm van een discus. Met zijn andere hand maakt hij een geruststellend en beschermend gebaar: de abahaya-mudra of de vrees-niet handhouding. In één linkerhand houdt hij de schelphoorn vast en de andere hand rust op zijn heup. De lotus en de knots ontbreken. Typerend voor de iconografie van Vishnoe is ook zijn hoge tiaravormige kroon. Vishnoe is een van de belangrijkste goden uit het hindoeïsme. Hij houdt de schepping in stand en beschermt de mensheid. Wanneer de wereldorde bedreigd wordt, daalt hij neer om het kwaad te bestrijden en de mensen te redden. Volgens de Indische, cyclische wereldopvatting verscheen hij al negenmaal als redder op aarde, in verschillende gedaanten, avatars genoemd. Hij zal nog een tiende keer optreden.

94 **Anish Kapoor (Bombay, °1954)**
Random Triangle Mirror
2017
Roestvrij staal en hars
Collectie Anish Kapoor Studio, inv. WD100852
Courtesy The Artist, Copyright Anish Kapoor 2018

Anish Kapoor is geboren in Bombay, maar woont en werkt sinds de jaren 1970 in Londen. Zijn sculpturen reflecteren over diepgewortelde metafysische tegenstellingen; aanwezigheid en afwezigheid, zijn en niet-zijn, het solide en het ongrijpbare. Uit zijn kunstwerken blijkt een grote fascinatie voor licht en duisternis. In Random Triangle Mirror wordt dit vertaald door de honderden facetten die het licht en de toeschouwer breken. In die zin verwijst het kunstwerk naar de optische effecten van diamant. Met zijn samenspel van vorm en licht beoogt Kapoor sublieme ervaringen waarin primaire fysieke en psychologische sensaties zich manifesteren.

ZAAL II

2

Deze ruimte is geïnspireerd door Antwerpse kunstkamers tijdens de zestiende en begin zeventiende eeuw. Geleerden en filosofen bestudeerden er *naturalia* en *artificialia* die hen inspireerden om een nieuwe wereld te creëren.

95 ***Monodon monoceros* (narwal)**
1758
Collectie Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, inv. IRSNB 9323

De narwal is een tandwalvis die behoort tot de familie van de *Monodontidae*, samen met de beloega, een andere iconische walvissoort. Zowel de beloega als de narwal zijn soorten die aan de koude aangepast zijn en worden enkel in de Arctische regio gevonden. Het mannetje is groter dan het vrouwtje en meestal hebben alleen mannetjes een slagtand. Die laatste is een sterk gemodificeerde, spiraalvormige boventand, die tot 2,6 meter lang kan worden. Hoewel er nog discussie is over de functie ervan, weten we dat de slagtand te maken heeft met visueel vertoon en niet-agressieve contacten tussen mannetjes; waarschijnlijk fungeert hij ook als een tastorgaan. Narwallen voeden zich met vis, inktvis en garnalen. Er is vastgesteld dat ze tot meer dan 1000 meter diep kunnen duiken. Het skelet dat hier wordt tentoongesteld is van een mannetje en werd aangekocht door het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen op het einde van de negentiende of in het begin van de twintigste eeuw. Tot voor kort was het een van de belangrijkste objecten in de walvisgalerie.

96 ***Portret van een dame met rode hoed***
Duitsland, 1ste helft 16de eeuw
Olieverf op paneel
Privécollectie, Brussel, inv. RB 550

Dit portret werd waarschijnlijk in Wittenberg geschilderd aan het hof van Johan de Standvastige, keurvorst van Saksen tussen 1525 en 1532. Het portret is niet gesigneerd maar geschilderd in de stijl van Lucas Cranach. Als hofschilder van de keurvorsten van Saksen schilderde hij verscheidene vergelijkbare vrouwenportretten. Vermoedelijk gaat het om geïdealiseerde afbeeldingen van mooie, rijkelijk geklede vrouwen. Net als deze jongedame dragen ze een gouden halsband bezet met edelstenen en afgezet met parels. Daaronder volgt een zwaardere gouden ketting die de blankheid van het decolleté benadrukt. De ingesnoerde taille, de pofmouwen en het golvende haar zorgen voor een zekere verleidelijkheid. Hun gegeneraliseerde gelaatstrekken

zouden erop kunnen wijzen dat deze dames courtisanes aan het hof waren.

97 **Lucas Cranach de Jongere (Wittenberg, 1515 - 1586)**
Portretten van Prins Christian von Sachsen & van Prinses Marie von Sachsen
1564
Olieverf op paneel
Privécollectie, België

Lucas Cranach de Jongere beoefende diverse genres, maar zijn portretten zijn het mooist. Doordat de personages levensgroot worden afgebeeld, kon een monumentale lijst gebruikt worden, wat een zekere afstand creëert tussen het subject en de kijker. In die tijd was het portret niet bedoeld om de eigenwaarde of het karakter van iemand uit te drukken, maar eerder het sociale prestige en zijn of haar status. Zoals het past bij hun verheven status, zijn de jonge hertog Christian en hertogin Marie uitgedost in fraaie kledij met prachtige gouden juwelen die elkaar aanvullen. Portretten van de kinderen van rijke adellijke families werden vaak bij een kunstenaar besteld om vervolgens naar toekomstige huwelijkskandidaten gestuurd te worden. Het dubbelportret van hertog Christian en hertogin Marie behoort tot een reeks van zes portretten van familieleden die besteld werden door keurvorst August van Saksen (1526-1586). De overige vier portretten (van de keurvorst en zijn vrouw Anna, en van de oudere kinderen hertog Alexander en hertogin Elizabeth) bevinden zich nog steeds in de Staatliche Kunstsammlungen in Dresden.

98 **Italiaans pronkkabinet**
Italië, 1600-1699
Notenhout, ebbenhout, hout, metaal, schildpad, ivoor, verf
Collectie MAS, collectie Toegepaste Kunsten en Geschiedenis (Vleeshuis), inv. AV.1914.032.002

Het kunstkabinet was gedurende de 16de tot en met 18de eeuw een toonbeeld van een welvarende levensstijl en goede smaak. Het luxueuze meubel geeft ruimte aan de verzamelpassie van de gefortuneerde bezitter, die daarmee zijn kennis over en interesse in exotica en naturalia uit de Nieuwe Wereld profileert. Het is een ware etalage voor kleine kostbaarheden en rariteiten uit de natuur, de kunst, de geschiedenis en de wetenschap.
Dit vernuftig ontworpen kabinet van Italiaanse origine is technisch hoogstaand uitgevoerd en vervaardigd uit kostbare, exotische houtsoorten ingelegd met schildpad en ebbenhout, afgewerkt met bronzen appliques en beelden van de heiligen Maria en Rochus.
De vele lades en verborgen vakken dienden om de kleinoden in te ordenen en zelfs waardepapieren achter slot en grendel te bewaren. Er werden onder andere oude munten, cameeën, edelsmeedwerk en miniaturen, innovatieve wetenschappelijke instrumenten, fossiele schelpen en koralen,

ivoor, opgezette exotische dieren, edelstenen, gemmen en juwelen in opgeborgen en uitgestald.

99 **Masker voor de initiatie (*n'khanda*) van jongens**
Yaka volk, Democratische Republiek Congo, begin 20ste eeuw
Vezel, raffia, hout, pigment
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.0515

100 **Twee consoletafels met gesculpteerde zeewezens**
Duitsland, ca. 1630-1640
Gepolychromeerd hout en marmeren blad
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0617.060

101 **Paravent met buccolische en rocaille taferelen**
Frankrijk, 18de eeuw
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0111.122

102 **Yuko Nasaka (Osaka, °1938)**
Zonder titel
1963
Synthetische verf, plaaster op katoen, op een houten plaat
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0512.075

103 **Jan Brueghel de Jonge (Brussel, 1601 - Antwerpen, 1678)**
Allegorie op de Schilderkunst (Pictura als een vrouw die een stilleven schildert)
vroeg 17de eeuw (1635-1640)
Olieverf op koper
Privécollectie, Nederland

104 **Vlaamse koffer met indrukwekkend slotmechanisme**
16de eeuw
IJzer
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. AINV.0001

105 **Lanceloot Blondeel (Poperinge, 1498 – Brugge, 1561)**
Vanitas
ca. 1550-1561
Olieverf op paneel
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A1190.118

106 **Federico Zuccaro (1542-1609)**
Portret van Margaretha van Savoye
ca. 1605
Olieverf op doek
Privécollectie, Antwerpen

107 **Zilveren dienblad met het wapen van de Familie Rothschild**
Gemerkt voor Londen, Thomas Gilpin, 1749
Wapenschild gegraveerd ca. 1815
Zilver
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0912.173

108 **Louis XV-tafel van de familie de Baillet-Latour**
2de helft 18de eeuw
Eik en *rouge Languedoc* marmer (later toegevoegd), met het wapen van de familie de Baillet-Latour gegraveerd
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0217.192

109 **Gedraaide meesterwerken *Boule Contrefaite***
Frankrijk, ca. 1800
Vruchtbomenhout (10 lagen), één gesigneerd Sorreele
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation

110 **Conische vaas**
Egypte, Oude Rijk, 3de-6de dynastie, ca. 2686-2181 v.Chr
Dioriet
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. 0609.152

Omwille van het lange en precieze werk dat ervoor nodig was, werden stenen recipiënten in het Oude Egypte beschouwd als echte luxegoederen. Ze behoorden tot de meest gebruikelijke grafgiften in Egyptische tombes en moesten de overledene begeleiden op zijn tocht naar het hiernamaals.

111 **Diverse *pi*-schijven**
China, Westelijke Zhou periode (1300-1000 v.Chr.)
Jade
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation

112 ***Pi*-schijf**
China, Westelijke Zhou-dynastie (1030-771 v.Chr.)
Blauwe jade
Collectie Axel & May Vervoordt foundation, inv. A1091.098

In de Chinese filosofie werd de platte, doorboorde *pi* meestal beschouwd als een symbool van de hemel: ze drukten het evenwicht, de symmetrie, de voltooiing en de perfecte schoonheid uit van de baan van de zon langsheen de hemel. De *pi* wordt gezien als de tegenhanger van de vierkante buis, de *ts'ung,* het symbool van de aarde. De ronde vorm van de *pi* is naar verluidt afgeleid van de cirkelvormige baan die de zon beschrijft aan de hemel. Het gat in het midden stelt de eeuwig onbeweeglijke Poolster voor, en het principe van het 'Absolute' (*t'aichi)* of de 'Absolute Verbondenheid' (*t'ai-i)* uit de Chinese filosofie. Aanvankelijk werden de *pi*-schijven en *ts'ung*buizen samen gebruikt bij offerrituelen en hofceremonies. De *pi* werd als vorm het belangrijkste embleem van het behoren tot de adelstand en een hoge maatschappelijke positie. Ze werden vaak gemaakt van jade, dat door zijn uitzonderlijke duurzaamheid en lichtende schoonheid symbool staat voor onsterfelijkheid. Na verloop van tijd werd de *pi*-schijf het belangrijkste grafobject dat de geest van de overledene naar de

hemel moest begeleiden. Het object had een rituele functie bij aristocratische begrafenissen, waar een schijf geplaatst werd boven het hoofd, onder de voeten en op de borst van de overledene. *Pi*-schijven deden voor het eerst hun intrede in het neolithicum en waren erg populair tijdens de Shang- (ca. 1600-1046 v.Chr.) en de Zhoudynastie (ca. 1045-256 v.Chr.).

113 **Gedraaide beker**
Duitsland, 16de-17de eeuw
Ivoor
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0189.131

114 ***Ts'ung***
China, Shang Dynastie (1766-1121 v.Chr.)
Bruine jade met een warm patina
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0288.092

Dit *ts'ung* object is een zeer oud prisma. De buitenkant is vierkant, maar binnenin is er een cilindrische buis die tot beneden gaat en overgaat in de voet; aan de bovenkant gaat de buis over in de hals. Dit contrast tussen een vierkante buitenkant en een cirkelvormige binnenkant vertegenwoordigt het universele evenwicht en de kosmische kracht van de *ts'ung*. De vierkante, doorboorde buis werd het symbool van de aarde en het aardse leven, terwijl de tegenhanger, de ronde *pi*-schijf, de hemelse geest belichaamt. Jade is een bijzonder compact materiaal met een rijke textuur. De enorme kleurenrijkdom en prachtige doorschijnendheid was de inspiratie voor velerlei vormen met een louter symbolische waarde. Hoewel de precieze betekenis van deze gesculpteerde objecten vaak een mysterie blijft, weten we dat de *ts'ung* prisma's en de doorboorde *pi*-schijven respectievelijk de Aarde en de Hemel symboliseren, of m.a.w. de uitdrukking zijn van de eeuwige oerkrachten.

115 **Bekers en kleine balusters**
Frankrijk, 18de eeuw
Houtdraaiwerk
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, Inv. A0686.026

116 **Kichizaemon XV Raku (Japan, °1949)**
Zwarte Raku theekom, Yakinuki-type
Herfst 2011
Aardewerk
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, Inv. A0313.085

In de Raku-familie geeft men de traditie, technieken en geest al meer dan 450 jaar aan elkaar door, sinds de tijd van Chôjirô, tot de vijftiende generatie vandaag. Het is verbazingwekkend hoe elke Raku generatie de geest van de traditie voortgezet heeft, niet als een louter herhaling of imitatie van steeds dezelfde stijl, techniek en expressiemodus, maar als een nooit aflatende inspanning om een eigen interpretatie te vinden van de filosofische fundering die gelegd wed door Chôjirô, die een oplossing voorstelde voor de individuele expressie. Raku theekommen zijn doordrongen van de wabi-filosofie,

die essentieel gebaseerd is op het zenboeddhisme en het taoïsme. Wabi bestrijkt een uitgebreid spiritueel domein, gaat over de betekenis van het leven en biedt een gevoel voor schoonheid en de natuur. Ornament en beweging worden van de hand gewezen: men streeft naar een wereld van monochromatische stilte, die op zich dynamiek en pluralisme behelst.

117 **Kazuo Shiraga (Amagasaki, 1924-2008)**
Zonder titel
1965
Olieverf op doek
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0905.198

118 **Jef Verheyen (Itegem, 1932 - St-Saturnin-les-Apt, 1984)**
Fiori Oscuri
1977
Olieverf op doek in een eiken renaissance kader
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. AINV087

119 **Antwerps pronkkabinet, ingelegd met schildpad**
Antwerpen, 16de eeuw
Schildpad, hout
Privécollectie, Antwerpen

120 **Corneille de Lyon of Corneille de La Haye (De Haag, 1500 - Lyon, 1575)**
Portret van een jonge vrouw
16de eeuw
Olieverf op paneel
Privécollectie, Brussel, inv. RB 537

121 **Hans Maler (Ulm, 1485/1490 - Schwaz, 1529)**
Portret van Anna van Hongarije
1523
Olieverf op paneel
Privécollectie, Brussel, inv. RB 519

Anna van Hongarije (1503-1547) huwde in 1515 met koning Ferdinand I, die later keizer van het Heilige Roomse Rijk zou worden. Het echtpaar was geïnteresseerd in kunst en ze brachten een collectie munten en wapens samen die vandaag deel uitmaakt van de verzamelingen van het Kunsthistorisches Museum in Wenen. Anna bezat een indrukwekkende collectie juwelen, die na haar dood werd geïnventariseerd. Hierin zijn verscheidene juwelen beschreven met de initialen A en F uitgevoerd in diamant, robijn en smaragden. Hans Maler schilderde haar op 20-jarige leeftijd in een rode fluwelen jurk versierd met gouddraad. Een ovale hanger met een vogel die een robijnen hart vasthoudt, siert haar hals. Onderaan hangt een kostbare parel. De gouden hanger die haar hoed siert heeft een grote robijn en is afgewerkt met drie parels.

122 **Yuko Nasaka (Osaka, °1938)**
Work
1963
Synthetische verf, plaaster en lijm op katoen, gemonteerd op houten paneel
Privécollectie, Courtesy Axel Vervoordt Gallery

123 **Marina Abramović (Belgrado, °1946)**
Healed Inner Sky
1991-2011
Ijzer, amethist, samen gehouden door een ijzeren beugel
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A1006.090

Marina Abramović beschreef zichzelf ooit als de 'grootmoeder van de performance art'. In haar performances verkent ze haar fysieke en mentale potentieel en verlegt ze de grenzen daarvan. In dit werk wordt een gigantische amethist in de hoogte gehouden door een ijzeren constructie, zodat een mens onder het kristal kan staan. Eeuwenlang is er beweerd dat amethist een natuurlijke energie uitstraalt die helend werkt voor het lichaam en geest. Twintig jaar na de creatie van het werk, vertoonde de amethist een verontrustende barst. Het kristal vervangen was onmogelijk, dus besloot Axel Vervoordt samen met de kunstenares om het kristal te 'helen' en samen te houden met ijzeren banden. Door die interventie kreeg het werk een extra dimensie. De fragiele energie van de amethist wordt nu bijeengehouden – mens en natuur werken op harmonieuze wijze samen om de kostbare energie te behouden. Abramović' *Inner Sky for Departure* werd 'geheeld' (healed).

124 **Mannelijk krachtbeeld (*nkishi*)**
Songye volk, Democratische Republiek Congo, eind 19de - begin 20ste eeuw
Hout, plantaardige vezel, glas, koper, ijzer, raffia, leer, slangenleer, hoorn, gemengde media
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.1940.0001.0047

Dit krachtbeeld (*nkishi*) met schrikwekkend gezicht en uitpuilende ogen draagt magische stoffen verborgen in de buik, de bovenarmen en de hoorn. Grote krachtbeelden zoals dit exemplaar waren het resultaat van een nauwe samenwerking tussen een houtsnijder en een rituele specialist. De houtsnijder maakte het beeld, de rituele specialist (*nganga*) verborg de krachtsubstanties (*bishimba*) in het beeld en activeerde het met liederen en offerspreuken. Magische stoffen konden in twee richtingen worden ingezet: kwaadwillend of beschermend. Dit Songye beeld werd verworven door Paul Osterrieth en was voorzien van volgende notitie: "het behoorde toe aan Kolemoina [*Kolemwana*], "fetisjeur" [*nganga*] en chef van de Basongomeno die ter dood werd veroordeeld [door de Belgische koloniale overheid] omdat hij 17 personen had vergiftigd. Het hoofddeksel, het kralenhalssnoer en de brede raffiarok verwijzen naar de 19de-eeuwse klederdracht van chefs.

125 **Wandtapijt met Bijbels tafereel**
Parijs of Fontainebleau, midden 16de eeuw
Zijde en wol
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A0211.141

126 **Toegeschreven aan Hans Krell (Crailsheim, 1490 – Leipzig, 1565)**
Portret van een dame
16de eeuw
Olieverf op paneel
Privécollectie, Brussel, inv. RB 536

127 **ORLAN (Saint-Etienne, °1947)**
***Tête de fou* (bijou d'artiste)**
2010
Zilver en goud, enig exemplaar
Collectie Diane Venet

ORLAN heeft van haar lichaam een kunstwerk gemaakt, waarbij ze de controverse niet ontlopen is door haar vaak provocerende performances, video's en foto's, maar ook doorheen haar schilderijen en beeldhouwwerken. Ze werd heel beroemd omwille van haar participaties aan de bio-kunst. Vanaf de vroege jaren 90 onderging ze verschillende plastische operaties waarin ze haar lichaam modificeerde. Door zich persoonlijk en lijfelijk te engageren heeft ze de status van het vrouwenlichaam en de ideale schoonheid, in de sociale, politieke en religieuse context errond in vraag gesteld. ORLAN is door haar excentriek uiterlijk en diva-allures een veelbesproken figuur in de kunstwereld.

128 **Peter Vermandere (Antwerpen, °1969)**
***Ik geef me over (Manneke II)* (broche uit de reeks *carnavalesken en grotesken*)**
2007
Zilver, goud, natuurlijke rode zirkoon, zoetwaterparel
Privécollectie

129 **Uilenbeker**
Meester met pelikaan, Antwerpen, 1548-1549
Kokosnoot, zilver
Collectie Koning Boudewijnstichting, in depot bij DIVA, inv. B512/1

De kleine, beklagenswaardige steenuil – *Ich armes kůsselinn klein* – koestert menige gedachte terwijl hij door het groene woud vliegt. Wanneer hij 's nachts zijn geliefde verlaat, zingt hij zijn afscheidslied: '*als alle ander vogels sin thoe neste so is min flige beste.*' Voor deze versregel, gegraveerd op de bekerrand, haalde de Antwerpse meester met pelikaan in 1548-1549 of zijn opdrachtgever zijn inspiratie uit een Noordoost Middelnederlands lied, waarvan in 1537 al gedrukte versies verschenen. Een variante tekst komt voor op latere uilenbekers met een lijf in kokosnoot uit Duitsland (1556) en Nijmegen (ca. 1575-1580). Dat deze uilenbekers de inzet vormden van rederijkerswedstrijden kan best gemotiveerd worden. Een rederijkersvereniging uit Poperinge bewaarde er na verloop van tijd zijn insignes in, maar ook de Antwerpse kolveniersgilde bezat in 1561 een exemplaar. Of deze enigmatische uilen

veel daglicht zagen, valt te betwijfelen. Net als de molenbeker werden zij in besloten kring gebruikt en behoorden zij absoluut niet tot het zilverrepertorium van de zeventiende-eeuwse stillevenschilder in de Nederlanden.

130 **Camee met Romeinse Keizer Servius Sulpicius Galba**
Italië, 1575-1600
Sardonyx (gelaagd agaat), gevat in latere gouden zetting
Collectie Victoria and Albert Museum, Londen. Gift van Dr W.L. Hildburgh, FSA, inv. A.31-1937

131 **Camee met kamelenhoofd**
Italië, vermoedelijk 1670-1720
Gegraveerde edelsteen in gouden ring
Collectie Victoria and Albert Museum, Londen, Townshend Bequest, inv. 1802-1869

132 **Camee met het hoofd van een man, vermoedelijk Hypnos**
Italië, 500-400 v.Chr.
Gegraveerde edelsteen; oranjerode doorschijnende carneool gezet, in gouden ring
Collectie Victoria and Albert Museum, Londen, inv. 570-1871

De kunst van het snijden van edelstenen bestond reeds in Griekenland tijdens de achtste eeuw voor Christus, of zelfs vroeger. De techniek werd overgenomen door de Egyptenaren en vervolgens door de Romeinen. Er was een grote hernieuwde belangstelling voor de kunst in de Byzantijnse tijd, in de middeleeuwen, de renaissance, en later opnieuw in de achttiende en negentiende eeuw. In elk van deze periodes werden cameeën en intaglio's – virtuoos miniatuursnijwerk – zeer gewaardeerd en verzameld, soms als symbolen van macht, gevat in met andere edelstenen versierde juwelen, soms als vrome privé-objecten of als objecten die gewoon plezier verschaften. Deze camee dateert uit de vijfde eeuw voor Christus en werd gemaakt door een Etruskisch vakman, in het gebied dat ruwweg correspondeert met de regio Toscane in het moderne Italië. Het is moeilijk om details te zien op enige afstand, maar van dichtbij zien we het hoofd van een jongeman in profiel, met waarschijnlijk delen van een gigantisch paar vleugels op de achtergrond. Om die reden vermoeden we dat de jongeman misschien de god Hypnos is.

133 **Octave Landuyt (Gent, °1922)**
***Vogel voor blauwe luchtmolen* (hanger)**
Wit goud, 1 briljant, 2 opalen, 2 trilobieten, 1 keverslak, precolombiaanse kraal
Collectie Octave Landuyt, vertegenwoordigd door WM Gallery

134 **Nautilusbeker**
Jan Bellekin (graveur), Meester M, Elblag (zilversmid), Amsterdam, ca. 1650-1700
Verguld zilver, zilver, nautilusschelp
Collectie MAS, collectie Toegepaste Kunsten en Geschiedenis (Vleeshuis), inv. AV.1907

De nautilusschelp was een felbegeerd object in 16de- en 17de kunst- en rariteitenkabinetten. De wetenschappelijke en artistieke interesse voor dit soort van naturalia en artificialia begon rond 1500 met de ontdekking van de Nieuwe Wereld. Ontdaan van zijn ruige buitenmantel werd de glanzende parelmoeren kern met zijn prachtige regenboogkleuren in een zilveren montuur gevat en omgevormd tot pronkbeker. De parelmoeren binnenkant van de ruwe schelp werd als kelk gebruikt. In deze Nautilusbeker is de schelp gegraveerd met taferelen uit het dagelijks leven, waaronder het balspel. De schelp is gemonteerd op een zilveren, deels vergulde voet in de vorm van een zeemeermin.

135 **Octave Landuyt (Gent, °1922)**
***De Brandschat* (hanger en paar oorbellen)**
Geel goud, 16 topazen, 189 briljanten, 13 saffieren
Collectie Octave Landuyt, vertegenwoordigd door WM Gallery

136 **Kruitfles**
School van Eliseus Libearts, Zuidelijke Nederlanden, ca. 1560
Hout met fluweel, gevat in verguld gedreven ijzer met gegraveerde en vergulde elementen
Collectie Victoria and Albert Museum, Londen, inv. 681-1864

Vuurwapens werden steeds gesofisticeerder in de loop van de zestiende eeuw. Om ze te kunnen laden en afvuren, was een heel reeks accessoires nodig. De hoofdlading werd aangebracht in de loop, samen met het projectiel; het kruit voor die lading werd bewaard in een kruitfles. Het fijnere kruit voor de ontstekingslading in de kruitpan van de radslotgeweren werd bewaard in kleinere recipiënten. Die bus of fles had twee haken om het object vast te maken aan een bandelier, een soort riem die over de schouder of rond de heupen werd gedragen. Daaraan hingen ook de andere diverse accessoires die nodig waren, zoals sleutels voor het mechanisme, afgemeten ladingen, bussen met kruit en ontstekingskruit. Net als de pistolen en geweren, waren versierde kruitflessen dure objecten. Vuurwapens en flessen met inlegwerk reflecteerden de status van de eigenaar en dienden niet alleen om te gebruiken, maar ook om te laten zien. Dolken, vuurwapens, kruitflessen en stijgbeugels werden gecombineerd met de duurste kledij om een demonstratief beeld te projecteren van de modebewuste krijgsman.

137 **Koningsvogel**
Leuven, 1671
Meester met gekruiste stokken, Leuven, ca. 1665-1671
Zilver, gemerkt op beide vleugels
Collectie Axel Vervoordt Company, inv. A1207.159

138 **Hanger in de vorm van een salamander**
West-Europa, late 16de eeuw
Email, goud, parels, smaragd
Collectie Victoria and Albert Museum, Londen, Salting Bequest, inv. M.537-1910

Het lichaam van deze salamander bestaat uit een grote 'barokparel' (een parel met een onregelmatige vorm). Barokparels boden de edelsmid de gelegenheid te tonen hoe knap hij was in het aanpassen van een door de natuur gevormd object aan de eisen van de renaissancemode. Witte parels in een vatting waren helemaal in volgens de normen van de late zestiende-eeuwse mode, en onregelmatig gevormde exemplaren werden even sterk gewaardeerd als perfect sferisch gevormde. Het geloof dat de salamander, een kleine amfibie die sterk op een hagedis lijkt, ongevoelig was voor vuur en bovendien vlammen kon doven, vinden we reeds terug bij Aristoteles en Plinius. De salamander werd de belichaming van het vuur en werd daarom geassocieerd met de gemoedstoestand van de vurige minnaar. Dit juweel kan een bewijs van liefde zijn dat aan een man of vrouw werd geschonken.

139 **Vergulde tazza**
Meester met unicaal M, Antwerpen, 1548-1549
Zilver
Collectie DIVA, inv. S79/356

Zilveren tazza's, drinkschalen op voet, werden in de renaissance in reeksen gemaakt voor hofbanketten, als diplomatieke geschenken, loterijprijzen of als trofeeën voor schutters- en rederijkerswedstrijden. In de cuppa werden vaak verhalende scènes geciseleerd of gegraveerd. De Antwerpse meester met unciaal M (of drietand) verkoos in 1548-1549 een repetitief patroon van spits uitkomende golfjes van gelijke hoogte die bij het uitschenken van rode wijn een rijk kleurenspel genereren. Van de Antwerpse meester met gekroonde burcht bleef in de Hermitage in Sint-Petersburg een eenvoudiger versie van 1564-1565 bewaard. Een werkende fontein met centrale spuiters was waarschijnlijk de inspiratiebron voor het motief. De druppels of blazen golven immers in gelijke groepen naar de rand van de schaal, waar in de gotiek vaak cirkels of blazen in meerdere cirkels rond het middelpunt in gelijke grootte of van klein naar groot geschikt werden. Menig tazza werd in de zeventiende eeuw, vaak als fruit- of snoepschaal, op stillevens afgebeeld. Op een schilderij van Willem Claesz. Heda (°1594) in het Museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam figureert een

tazza met gelijkaardig golfpatroon, maar werd de cuppa hoger opgewerkt.

140 **Octave Landuyt (Gent, °1922)**
Parelhuis voor Ingewijde
(hanger)
Geel goud, miniatuur op ivoor, 15 parels, haaientanden
Collectie Octave Landuyt, vertegenwoordigd door WM Gallery

Octave Landuyt creëert sinds 1957 juwelen waaruit een voorkeur voor nauwgezet werk blijkt. Hij combineert edele metalen en edelstenen met *naturalia* zoals haaientanden, kevers en ivoor. Zijn juwelenoeuvre verwijst naar de symboliek van antieke culturen. Ze verwonderen door hun materiaalgebruik en bevreemdende miniatuurportretten en vertonen een opmerkelijke grandeur.

141 **Eglon Hendrik van der Neer (1635/36-1703)**
La grande dame: A Lady and Other Figures in an Interior
1665
Olieverf op doek
Collectie Bob Haboldt, Amsterdam

Eglon Hendrik van der Neer schilderde een elegante jonge vrouw omgeven door statussymbolen. De grote spiegel is enorm volgens zeventiende-eeuwse maatstaven en een kostbaar wandtapijt siert de muur. Het oosterse tapijt over de balustrade voegt exotische allures aan de scene toe. Net als het geketende aapje waar ze naar kijkt. Maar de blikvanger van het schilderij is de rijkelijke en modieuze kleding van de dame. Haar satijnen jurk vangt het licht en contrasteert met de schaduwrijke achtergrond. Van der Neer gebruikte wellicht zilver in de onderste verflaag om dit effect te versterken.
Ook haar kostbare juwelen trekken de aandacht. Ze draagt een parelhalssnoer, peervormige pareloorbellen en twee armbanden met parels en een bijpassende broche.

142 **Jan Fabre (Antwerpen, °1958)**
Heilige pillendraaier met wandelstok
2012
Brons
Collectie Angelos bvba

DOORGANG II

2

In deze doorgang staan uitzonderlijke voorwerpen uit verschillende hoeken van de wereld. De kracht van kunst kent immers geen limiet, noch in tijd, noch in ruimte.

143 **Hoofdsieraad met mensengezicht**
Calima cultuur, centraal Colombia, 100 v.Chr-1000 n.Chr
Gehamerd goud
Collectie Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Collectie Paul en Dora Janssen-Arts, inv. MAS.IB.2010.017.146

144 **Hoofd van een Boeddha**
Java, vermoedelijk Candi Plaosan Tempel, Borobudur, 9de eeuw
Vulkanisch gesteente
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. AINV.2373

145 **Gelaatsmasker (*Kifwebe*)**
Luba/Songye volkeren, Democratische Republiek Congo, begin 20ste eeuw
Hout, pigment
Collectie MAS, collectie Afrika, inv. AE.0335

Maskers met sterk geometrische gelaatstrekken en fijn gegroefde oppervlakken worden *bifwebe* (enk. *kifwebe*) genoemd. Ze behoorden bij de Songye en de Luba toe aan het geheime mannengenootschap (*Bwadi Bwa Kifwebe*) dat ten dienste stond van de regerende leiders. Tijdens optredens waren de gemaskerden de zichtbare gezanten van de regerende elite, die een beroep deden op hekserij (*buchi*) en tovenarij (*masende*) om hun macht zowel politiek als economisch te handhaven. Voor de Songye incarneren de *bifwebe*-maskers bizarre wezens. Het meest opvallende kenmerk van het houten gelaatsdeel, dat wordt bevestigd aan een kostuum uit geknoopte raffiavezels, zijn de lineaire groeven. Die zijn een nabootsing van de pels, stekels of huid van dieren zoals de zebra, de bosantilope, het stekelvarken of de slang. In de periode volgend op de onafhankelijkheid ontwikkelden de *bifwebe*-optredens zich gelijktijdig in twee richtingen: als populaire vorm van vermaak en als geheim genootschap.

146 **Hoofd van een Japanse *Lohan***
Japan, 15de-16de eeuw
Hout, lak
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. AINV.1276

Dit hoofd van een Japanse *lohan* werd gebruikt tijdens festivals, waarbij het op een aangeklede pop werd gezet en fungeerde als focus van de gebeden en meditatie van de deelnemers. Het werd met grote zorg en aandacht voor details uit het hout gesneden en op het gelaat zien we een milde, contemplatieve uitdrukking. De mond glimlacht lichtjes; de schuine ogen staan halfopen en tonen de zwarte pupillen. De term *lohan* is de Chinese vertaling van *arahat*. In de *theravada*-traditie van het boeddhisme is de *lohan* diegene die het Achtvoudige Pad is gegaan en zich bevrijd heeft van het aardse bestaan. In hem is de *asava* – de zucht naar sensuele geneugten, een aards bestaan, de onwetendheid en verkeerde inzichten – verdwenen. Hij is niet langer onderworpen aan de cirkel van wedergeboorte en *karma*. De *lohan* staan bekend voor hun grote wijsheid, moed en spirituele kracht.

ZAAL III

3

U wordt uitgenodigd om in meditatieve stilte door het labyrint te wandelen met tokonoma's, of platformen (*toko*) voor de begrensde leegte (*ma*). In Japan zijn er veel woorden om de verschillende vormen van leegte te beschrijven: *MA*, de ruimte tussen, de lege inhoud. *MU*, nul, het niets, zero, de creatieve leegte waar alles uit voortkomt. *KU* (SUNYATA), de ultieme realiteit ontdaan van het ego, de ultieme wijsheid: the void.

147 **Lucio Fontana (Rosario de Santa Fé, 1899 - Varese, 1968)**
Concetto Spaziale
1956
Aniline op doek
Collectie Rira, Keulen

148 **Gotthard Graubner (Erlbach, 1930 - Insel Hombroich, 2013)**
Zonder titel (Kissenbild)
1983 -1984
Olieverf op Perlon en met schuim gevuld doek
Estate Gotthard Graubner
Courtesy Axel Vervoordt Gallery

149 **Günther Uecker (Wendorf, °1930)**
Analphabetisches Monument
1978-1980
Papier, lijm, nagels
Collectie van de kunstenaar

150 **Ruwe diamant**
835 karaat
Democratische Republiek Congo
Collectie Diamond Trading NV

Deze ruwe diamant is opgebouwd uit vele kleine kristallen. Ze zijn gemakkelijk waar te nemen met het blote oog doordat ze het licht absorberen en verstrooien. Polykristallijne diamanten zijn ongeschikt om door bewerking als edelsteen te laten schitteren. Ze worden omwille van hun hardheid gebruikt in de industrie bij het ontginnen en slijpen. De diamant werd alluviaal ontgonnen in Mbuji Maji in de provincie Oost-Kasaï in de Democratische Republiek Congo. In deze regio wordt jaarlijks een tiende van het wereldwijde gewicht aan industriële diamant ontgonnen.

151 **Heilige Anna en Moeder Maria**
Normandië, ca. 1500
Gepolychromeerde kalksteen,
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, A1015.060

152 ***Linga* of *Lingam***
Thailand, 10de-11de eeuw.
Zandsteen
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A1107.222

153 **Jef Verheyen (Itegem, 1932 - Apt, 1984)**
Zwarte Ruimte
1959-1960
Olieverf op doek
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0614.103

Jef Verheyen staat bekend als schilder van licht en kleur, maar hij werd ook geïnspireerd en geleid door geometrische grondbeginselen. Zich baserend op theorieën over de gulden snede en mathematische proporties, wou Verheyen dat zijn schilderijen uit de muur tevoorschijn komen als een raam, en vaak gebruikte hij contrasterende lijsten. In zijn schetsen en studies toont hij ons de compositorische principes achter zijn schilderijen. Hij streefde ernaar de materialiteit van de kleur te overstijgen en een resultaat te bereiken dat zich losmaakte van de objectieve realiteit. Hij poogde daarbij ook om geometrische structuren te gebruiken die universeel geordende connecties voorstellen. Verheyen had een speciale belangstelling voor de kleur zwart: zwart is een magische substantie, een compact oermateriaal dat zowel licht uitstraalt als absorbeert. Op het eind van de jaren vijftig produceerde hij veel monochrome schilderijen, waarnaar hij verwees met de frase *Schwarz darstellen* (zwart uitbeelden). Omdat zwart warmte moet ontberen, is het zonder enige weerkaatsing en absorbeert het alle leven. In *Zwarte Ruimte* lijken verschillende tinten zwart te vibreren en heen en weer te slingeren, en wel op zo'n gesofisticeerde manier dat je twee keer moet kijken om die vibraties en bewegingen op te merken.

154 **Christian Megert (Bern, °1936) ,**
Transparent* (*Homage to Jef Verheyen),
1982
Hout, spiegel en acryl
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0215.126

Christian Megert, lid van de groep ZERO, begon zijn artistieke carrière met monochrome collages en dia- grammen, gevolgd door papieren rasterstructuren in zwart-wit. Algauw ontwikkelde hij een belangstelling voor de integratie van licht en spiegels in zijn sculpturen en installaties, en die elementen zouden zijn handelsmerk worden. De sculpturen van Megert zijn gebaseerd op abstract-concrete vormen die hij maakt met verschillende materialen, zoals glas, graniet en marmer. Omdat hij deze materialen polijst en het oppervlak reflecterend wordt, kunnen zij het omgevingslicht vangen en reflecteren in de omringende ruimte. Megert gebruikt spiegels om 'infinity boxes' te maken, die de illusie wekken van een onbegrensde ruimte zonder begin of einde. Meestal gebruikt de kunstenaar spiegels in combinatie met lampen of hout, zoals in dit werk, *Transparent*. Het werk is een hommage aan Jef Verheyen, een vriend en medelid van ZERO. Voor Megert reflecteren zijn spiegelsculpturen niet

enkel een bepaalde ruimte of plaats, maar worden ze ook een plek voor bezinning.

155 **Yun Hyong-Keun (Miwon, 1928 - Seoul, 2007)**
Burnt Umber & Ultramarine
1973
Olieverf op hennepdoek
Collectie Axel & May Vervoordt Foundation, inv. A0814.013

Yun Hyong-Keun is een voormalig lid van de Koreaanse groep Dansaekhwa en verwierf vooral faam met zijn schilderijen in blauw en omber. Yun vond inspiratie in de natuur, toen hij er getuige van was hoe een boom en zijn wortels in de grond verdwenen op een berghelling. Onder de indruk van wat hij had meegemaakt, besloot Yun de essentie van de natuur te vatten in zijn werk. Integriteit en natuurgetrouwheid moesten plaats maken voor gedempte, ingetogen kleuren en een compositie met gedurfde vierkante vormen in aardekleuren. Na verloop van tijd reduceerde de kunstenaar zijn palet tot ultramarijn en gebrande omber. Yun bracht de sterk verdunde verf rechtstreeks op het hennepen doek aan, in opeenvolgende lagen. Door de eigenschappen van de verf en het hennep, werd de verf snel geabsorbeerd door het doek, wat resulteerde in wazige randen rond de latten van het spanraam. Een gradatie in de absorptie van de kleuren is zichtbaar, omdat elke penseelstreek uniek is. Het proces is bijzonder natuurlijk en organisch, en verwijst naar de grootsheid van het wonder en de voorzienigheid van de natuur, evenals naar het verglijden van de tijd.

Colofon

Deze tentoonstellingsgids verschijnt naar aanleiding van de tentoonstelling Wonderkamer I: Axel Vervoordt DIVA, Antwerpen 19.10.2018 - 28.4.2019

De tentoonstelling werd ingericht door De Museumstichting SON.

Voorzitter: Luk Lemmens
Ondervoorzitters: Caroline Bastiaens en Bie De Graeve
Raad van Bestuur: Yolande Avontroodt, Bert Corluy, Monica De Coninck, Lebuïn D'Haese, Erik Dralans, Joris Giebens, Bob Hulstaert, Mieke Renders, Christian Salez, Sepideh Sedaghatnia, Manfred Sellink, Ingrid Stevens, Manuela Van Werde
Algemeen Directeur: Walter Rycquart

Met steun van:
AWDC, Stad Antwerpen, Toerisme Vlaanderen en Umicore

Curator: Axel Vervoordt

Co-curatoren: Romy Cockx en Anne-Sophie Dusselier

Scenografie: Tatsuro Miki en Charles Van Canneyt

Verlichting: Chris Pype
Soclage: Version Bronze
Art handling: AORTA en logistiek team Axel Vervoordt N.V.
Grafisch ontwerp: Studio Luc Derycke en Studio Louise Mertens
Technisch advies: Robby Timmermans
Conditierapporten: Bettina Bouttens en Fien Lettany

DIVA Team
Algemeen directeur: Walter Rycquart
Team tentoonstellingen: Romy Cockx en Leonie Maerevoet
Team collectie: Carl De Smit, Arendine Martens, Wim Nys, Kristina Valiulis, Ann Verbecque
Communicatie en publiekswerking: Els Crollet, Suzanne De Lange, Tom Iriks, Lieselot Jonckheere, Veronica Podkolzina, Rebecca Roskam, Leen Thielemans
Bibliotheek: An Labis en Giacomo Visini
Administratie: Daniëlle Serré, Wim Verhulst, Koen Waterschoot
Onthaal: Katelijne Decraene, Maaike Delsaerdt, Raphaël Lauwers, Soun Liekens, Michelle Suykerbuyk, Lieve Van Looveren
Logistiek: Stéphane Keersmaekers en Henk Van Genderen
Team bewaking: Marc Brosens, Kaatje Claes, Patrick Dhondt, Walter Geldolf, Gert Govaerts, May Hillen, Maria Janssens, Raf Lippens, Ronny Mewis, Marianne Scholten, Ilse Van De Weyer, Sven Wendrickx
Museumshop: Dennis en Stefan Leemans

Team Axel Vervoordt NV:
Administratie: Greet Ascrawat
Logistiek: Lieven Anseeuw, Tine Anseeuw en Valentina Tyuleneva
Zakelijke ondersteuning:
Sue Vanschoubrouck

Met bijzondere dank aan:

Bruikleengevers:
MAS Antwerpen, MoMu Antwerpen, Musea Brugge - Groeningemuseum, Museum Plantin-Moretus, Provincie Antwerpen, Victoria and Albert Museum London

Private bruikleengevers:
Angelos bvba, Otto Boll, Georges Cuyvers, Studio Wim Delvoye, Diamond Trading NV, Pascal Entremont, Estate Gotthard Graubner, Bob Haboldt Amsterdam, Anish Kapoor Studio, Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Octave Landuyt vertegenwoordigd door WM Gallery, collectie RIRA, Cathérine Rochtus, Günther Uecker, Octave Vandeweghe, Diane Venet, Axel Vervoordt Gallery, Axel & May Vervoordt Foundation, Axel Vervoordt Company, Wouters & Hendrix Jewelry

En alle privé bruikleengevers die liever anoniem wilden blijven.

Permanente bruikleengevers:
collectie Koning Boudewijnstichting - Fonds Christian Bauwens, collectie Koning Boudewijnstichting

Objectbeschrijvingen: Romy Cockx, Els De Palmenaer, Annelien De Troij, Annemie De Vos, Anne-Sophie Dusselier, Mireille Holsbeke, Olivier Lambert, Leonie Maerevoet, Wim Nys, Veerle Pauwels

© 2018 DIVA voor deze uitgave
Alle rechten voorbehouden

Verantwoordelijke uitgever:
Walter Rycquart, DIVA,
Gildekamersstraat 9, 2000 Antwerpen

Volg ons op Facebook en Instagram!
www.divaantwerp.be